

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
28 augustus 2007		EP/MW 7097519	

Onderwerp

Vragen van de leden Ten Hoopen en Vos over nieuwe clementierichtsnoeren van de NMa

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen die de leden Ten Hoopen en Vos hebben gesteld over nieuwe clementierichtsnoeren van de NMa. Deze vragen zijn mij toegezonden per brief van 23 juli 2007, onder nummer 2060721620.

Vraag 1

Kent u het bericht “NMa: nieuwe clementierichtsnoeren”¹?

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de clementierichtsnoeren, die de voorwaarden voor boetevermindering of boete-immuniteit bevatten, normatieve en politieke keuzes inhouden en derhalve als “beleid” en niet als “uitvoering” gekwalificeerd moeten worden?

Antwoord

Neen. Het is de wetgever in formele zin die normatieve en politieke keuzes heeft gemaakt en de resultaten van zijn keuzes heeft vastgelegd in de Mededingingswet. Volgens deze wet is de Raad van Bestuur van de NMa bevoegd om in geval van overtreding van het verbod van mededingingsbeperkende afspraken² een boete op te leggen³. De wetgever

¹ www.rechternieuws.nl, 16 juli 2007.

² Artikel 6, eerste lid, van de Mededingingswet of artikel 81, eerste lid, EG.

³ Artikel 56, eerste lid, van de Mededingingswet.

Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax
Bezuidenhoutseweg 30, Den Haag	(070) 379 68 76	(070) 379 60 94

Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl

Behandeld door
mr. F.A. Vredenburg

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

heeft de raad daarbij in drie opzichten beperkt⁴. De raad mag geen boete opleggen als de overtreding niet verwijtbaar is, hij mag bij het vaststellen van de hoogte van de boete het wettelijk gestelde maximum niet overschrijden en hij moet in ieder geval rekening houden met de ernst en de duur van de overtreding. Verder laat de Mededingingswet de raad vrij in de uitoefening van zijn bevoegdheid tot het opleggen van boetes. Met de clementierichtsnoeren geeft de raad slechts aan hoe hij die bevoegdheid hanteert in geval van clementieverzoeken. De clementierichtsnoeren zijn daarom te kwalificeren als uitvoeringsregels⁵.

Vraag 3

Is de constatering van de Algemene Rekenkamer, dat de grens tussen beleid en uitvoering naar uw mening bepaald wordt door de vraag of er sprake is van nieuwe regels, een juiste?⁶ Indien ja, waarom speelt de mate waarin er sprake is van een normatieve of juist technische keuze geen rol bij die afbakening?

Antwoord

Ja, met dien verstande dat in de desbetreffende passage van het rapport van de Algemene Rekenkamer met “nieuwe regels” wordt bedoeld op regels die wettelijke verplichtingen voor derden inhouden of waarin wettelijke bevoegdheden aan een bestuursorgaan worden toegekend. Bij het vaststellen van “nieuwe regels” maakt de wetgever normatieve keuzes over welke verplichtingen hij opneemt in die regels en over welke bevoegdheden hij toekent aan een bestuursorgaan. Een bestuursorgaan is gebonden aan deze door de wetgever gemaakte keuzes. Binnen dit wettelijke kader kan een bestuursorgaan in uitvoeringsregels duidelijk maken hoe het een wettelijke bevoegdheid waarover het beschikt in de praktijk zal hanteren. Het bestuursorgaan mag bij de vaststelling van uitvoeringsregels nooit verder gaan dan door de wetgever aan het bestuursorgaan toegekende bevoegdheid.

Vraag 4

Deelt u het standpunt dat de Tweede Kamer het mededingingsbeleid moet controleren, zodat er democratische controle plaatsvindt?

Antwoord

Ik deel het standpunt dat de Tweede Kamer het door de Minister van Economische Zaken gevoerde mededingingsbeleid moet controleren. Tot de verantwoordelijkheid van de Minister behoren het algemene mededingingsbeleid en het scheppen van de voorwaarden waaronder de NMa goed kan functioneren. De Minister is niet verantwoordelijk voor de beslissingen van de Raad van Bestuur van de NMa in individuele gevallen, omdat de raad

⁴ Artikelen 56, derde lid, en 57, eerste en tweede lid, van de Mededingingswet.

⁵ Artikel 51 van de Mededingingswet.

⁶ Rapport “Toezicht op mededinging door de NMa”, Algemene Rekenkamer 30 mei 2007, p. 73.

niet hiërarchisch ondergeschikt is aan de Minister⁷. Tegen zodanige beslissingen staat de mogelijkheid van bezwaar bij de Raad van Bestuur van de NMa en van beroep bij de bestuursrechter in twee instanties open.

Vraag 5

Bent u wat betreft praktijkkennis en expertise in staat om op mededingingsterrein beleidsregels op te stellen? Indien ja, waarom heeft u nog nooit gebruik gemaakt van uw bevoegdheid om beleidsregels op mededingingsgebied op te stellen?

Antwoord

Ja. Bovendien kan de Minister van Economische Zaken eventueel beschikken over informatie van de NMa⁸ en bevat de Regeling gegevensuitwisseling NMa-EZ bepalingen over het wederzijds consulteren over voorgenomen beleidsregels en uitvoeringsregels.⁹ Met de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen¹⁰ heeft de Minister een mogelijkheid om de Raad van Bestuur van de NMa bij de uitoefening van diens bevoegdheden een algemene aanwijzing te geven, maar voor toepassing van deze bevoegdheid moet wel een aanleiding zijn. Daarvan is tot nu toe geen sprake geweest.

Vraag 6

Bent u bereid om de clementieregeling zelf op te stellen? Bent u bereid om uw bevoegdheid om beleidsregels op mededingingsgebied te formuleren ruimhartig te gebruiken, zodat de Tweede Kamer haar controlerende taak kan waarmaken?

Antwoord

Nee. De clementierichtsnoeren dienen om te verduidelijken hoe de Raad van Bestuur van de NMa zijn bevoegdheid tot het opleggen van boetes hanteert in geval van clementieverzoeken. De clementierichtsnoeren hebben dus betrekking op een bevoegdheid van de raad en niet op een bevoegdheid van de Minister van Economische Zaken. Daarom is het aan de raad die richtsnoeren vast te stellen in de vorm van uitvoeringsregels. Wel heeft de Minister de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen met betrekking tot de aan de raad toegekende bevoegdheden. De Minister kan daarmee aan de raad een algemene aanwijzing geven. Voor een algemene aanwijzing met betrekking tot de clementierichtsnoeren van de raad zie ik geen aanleiding, omdat zij goed functioneren. Zij stimuleren het aanmelden van kartels bij de NMa, wat een effectieve handhaving van het verbod van mededingingsbeperkende afspraken

⁷ Artikelen 2 en 5 van de Mededingingswet.

⁸ Artikel 5^e, eerste lid, van de Mededingingswet

⁹ Artikel 5^e, tweede lid, van de Mededingingswet en de artikelen 8-11 van de Regeling gegevensuitwisseling NMa-EZ, Stct. 20 december 2005, nr. 247, p. 13.

¹⁰ Artikel 5d, eerste lid, van de Mededingingswet.

bevordert¹¹. Ook voor beleidsregels met betrekking tot andere aspecten van de taakuitoefening door de raad zie ik nu geen aanleiding. Dit is echter voor de Tweede Kamer geen beletsel om haar controlerende taak waar te maken. Ik informeer de Staten-Generaal op verschillende manieren over de toepassing van de Mededingingswet, onder andere in mijn bevindingen bij het jaarverslag van de NMa¹² en in mijn vijfjaarlijkse verslag over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de NMa¹³. De Staten-Generaal hebben daarmee alle gelegenheid mij aan te spreken op mijn verantwoordelijkheden voor het mededingingsbeleid.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven

¹¹ Zie het in voetnoot 6 genoemde rapport, p. 14 en p. 40.

¹² Artikel 5g, derde lid, van de Mededingingswet.

¹³ Artikel 5h, eerste lid, van de Mededingingswet.